

Dosarul nr. 3ra-467/2022
2-20016021-01-3ra-21042022

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud: V. Chisilița)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Minciuna, V. Clima, E. Palanciuc)

DECIZIE

23 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

În componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Aliona Miron
Ala Cobăneanu
Nicolae Craiu
Iurie Bejenaru

examinând recursul depus de Maria Iachim, reprezentată de avocatul Iulian Cașu, în cauza de contencios administrativ, inițiată la cererea de chemare în judecată depusă de Maria Iachim împotriva Inspectoratului de Stat al Muncii și Societății cu Răspundere Limitată „Maol Investment” cu privire la anularea procesului-verbal privind cercetarea accidentului de muncă, recunoașterea vinovăției societății în accidentul de muncă produs, încasarea indemnizației unice în legătură cu decesul salariatului, încasarea despăgubirii pentru pierderea întreținătorului pentru fiecare copil minor până la atingerea majoratului, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 01 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 05 februarie 2020, Maria Iachim a depus cerere de chemare în judecată, în procedura contenciosului administrativ împotriva Inspectoratului de Stat al Muncii și S.R.L. „Energotehcomplet” (succesor în drepturi S.R.L. „Maol Investment”) cu privire la anularea procesului-verbal privind cercetarea accidentului de muncă, recunoașterea vinovăției societății în accidentul de muncă produs, încasarea indemnizației unice în legătură cu decesul salariatului în mărime de 2486673,73 de lei, încasarea despăgubirii pentru pierderea întreținătorului pentru fiecare copil minor în sumă de 1937 de lei/lunar începând cu 31 ianuarie 2019 până la atingerea majoratului, repararea prejudiciului moral cauzat în sumă de 100000 de lei și încasarea cheltuielilor de judecată în mărime de 5000 de lei.

În motivarea acțiunii reclamanta a menționat că, la 31 ianuarie 2019, pe adresa mun. Chișinău, str. Nicolae Testemițanu nr. 3, a avut loc accidentul de muncă, soldat cu decesul lui Ivan Iachim, angajat al S.C. „Energotehcomplet” S.R.L. (succesor în drepturi S.R.L. „Maol Investment”) cu sediul juridic în mun. Chișinău, str. Armenească nr. 44/2.

A indicat reclamanta că, la 12 martie 2019 de către Inspectoratul de Stat al Muncii a fost întocmit procesul-verbal nr. ISM-2019-PVA-19 privind cercetarea accidentului de muncă mortal.

A menționat reclamanta că, nu este de acord cu procesul-verbal nr. ISM-2019 - PVA-19 privind cercetarea accidentului de muncă mortal din 12 martie 2019, deoarece din procesul-verbal menționat, precum și din înscrisurile anexate, salariatul Ivan Iachim a fost angajat în calitate de fierar - betonist, însă accidentul de muncă a avut loc în legătură cu efectuarea lucrărilor de montare a cofrajului la grinzile și la planșeul de la etajul 15, activitate care urma să fie executată de către montori, dar nu de către Ivan Iachim, fiind fierar - betonist.

A considerat reclamanta că, Ivan Iachim, a fost impus de către angajator să presteze o muncă care nu era inclusă în fișa de post și pentru care nu avea pregătirea și calificarea necesară, mai mult salariatul Ivan Iachim, nu avea pregătirea profesională și calificarea necesară prestării muncii nici în calitate de fierar - betonist, acesta nu avea careva studii în domeniul construcțiilor, iar aceste circumstanțe nu au fost verificate de inspectorul de muncă.

A notat reclamanta că, la pct. 3.7 și 3.7.1 din procesul-verbal privind cercetarea accidentului de muncă mortal din 12 martie 2019, este indicat faptul că instruirea și instruirea suplimentară în domeniul protecției muncii nu este necesară.

Însă, reclamanta a considerat că aceste mențiuni din procesul-verbal privind cercetarea accidentului de muncă mortal din 12 martie 2019 sunt ilegale, ori, prestarea muncii în domeniul construcțiilor, la înălțime, este o activitate legată de un izvor de pericol sporit pentru lumea înconjurătoare și persoanele care prestează o asemenea muncă urmează să fie instruite obligatoriu în domeniul protecției muncii.

A susținut reclamanta că, în procesul cercetării accidentului de muncă urmau a fi verificate mai multe aspecte ce țin de respectarea protecției și securității muncii și anume: dacă a fost organizată corespunzător de către conducerea S.C. „Energotehcomplet” S.R.L. din punct de vedere a tehnicii securității muncii, activitatea la locul de muncă a muncitorului necalificat Ivan Iachim, pentru asigurarea securității și sănătății lucrătorilor (elaborarea instrucțiunilor cu privire la protecția muncii, informarea, instruirea lucrătorului la locul de muncă), dacă nu, care sunt abaterile și persoanele responsabile; dacă corespunde regulilor tehnicii securității blocul locativ în construcție amplasat în mun. Chișinău, str. Nicolae Testemițanu nr. 3, unde s-a produs accidentul, dacă nu, care abateri au fost admise și care sunt persoanele responsabile; cine din persoanele cu funcții de răspundere a S.C. „Energotehcomplet” S.R.L. în cazul dat era responsabil de asigurarea protecției muncitorului necalificat Ivan Iachim, au fost îndeplinite și respectate toate regulile securității de către persoana dată; au fost admise de persoana responsabilă încălcări a protecției muncii și care sunt încălcările, dacă da, ce persoane au comis aceste încălcări; a fost instruit corespunzător regulilor de protecție a muncii muncitorului necalificat Ivan Iachim, privind regulile securității muncii la locul de muncă; intră în atribuțiile lui Ivan Iachim, angajat în calitate de muncitor necalificat, calificarea și munca prestate; a avut el dreptul sau obligația să presteze o asemenea muncă; dacă nu, cine este responsabil de admiterea acestuia la efectuarea lucrului; urma a fi stabilită de conducerea întreprinderii prin careva marcaje zona limită de acces în cadrul blocului în construcții în timpul serviciului pentru asigurarea securității muncii; este sau nu corespunzător de asigurat blocul în construcție pentru protecția securității și sănătății muncii; dacă nu, cine este persoana responsabilă de asigurarea securității; care este cauza producerii accidentului de muncă și care reguli de protecție a muncii nu au

fost respectate și de către cine, sunt în legătură cauzală aceste acțiuni cu consecințele produse.

A indicat reclamanta că, aceste aspecte au fost ignorate de către inspectorul de muncă, fiind indicat greșit că vinovat de accidentul de muncă se face salariatul Ivan Iachim, motiv pentru care procesul-verbal nr. ISM-2019-PVA-19 privind cercetarea accidentului de muncă mortal din 12 martie 2019 în partea ce ține de persoanele care au încălcat prevederile actelor normative din domeniul muncii, urmează a fi anulat.

A notat reclamanta că, conform pct.1) din Regulamentul cu privire la plata de către întreprinderi, organizații și instituții a indemnizației unice pentru pierderea capacității de muncă sau decesul angajatului în urma unui accident de muncă sau unei afecțiuni profesionale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 513 din 11 august 1993, întreprinderile, organizațiile și instituțiile, indiferent de formele lor de proprietate și de activitate economică, în conformitate cu legislația Republicii Moldova poartă răspundere materială pentru prejudiciile cauzate angajaților de accidente de muncă sau afecțiunile profesionale. În afară de despăgubire, care se efectuează în modul stabilit de Lege întreprinderea este obligată, conform art. 18 al Legii securității și sănătății în muncă nr.186-XVI din 10 iulie 2008, să plătească o indemnizație unică.

În acest sens, reclamanta a menționat că, din informația cu privire la veniturile încasate sub formă de salariu de la S.C. „Energotehcomplet” S.R.L., Ivan Iachim a încasat pentru anul 2017 un salariu de 67752,74 de lei, iar pentru anul 2018 un salariu de 103742,00 de lei. Salariul mediu anual al salariatului pentru perioada de decontare de doi ani anteriori decesului, a constituit suma de 85747,37 de lei, conform următorului calcul: (103742,00 de lei + 67752,74 de lei)/2 ani. Numărul de ani compleți pe care salariatul Ivan Iachim, nu i-a supraviețuit până la vârsta de șaizeci și doi ani constituie 29 ani (62 ani - 33 ani). Angajatorul S.C. „Energotehcomplet” S.R.L. urmând să achite o indemnizație unică în legătură cu decesul salariatului Ivan Iachim, în mărime de 2486673,73 de lei, conform calculului: 85747,37 de lei x 29 ani.

A mai indicat reclamanta că, după decesul lui Ivan Iachim, la întreținerea sa au rămas copiii minori XXXX XXXX și XXXX XXXX.

Cu referire la prevederile art. 75 alin. (1) din Codul familiei, reclamanta a afirmat că, anterior decesului, Ivan Iachim avea un salariu lunar de 31622 de lei, iar 1/3 din salariu constituie 3874 de lei, iar fiecărui copil minor revenindu-i câte 1937 de lei/ lunar.

Astfel, a considerat reclamanta că, angajatorul S.C. „Energotehcomplet” S.R.L urmează să-i achite despăgubire pentru pierderea întreținătorului pentru copii minori XXXX XXXX și XXXX XXXX, a câte 1937 de lei/lunar, începând cu 31 ianuarie 2019 și până la atingerea majoratului de către copii.

A invocat reclamanta că, decesul lui Ivan Iachim, a survenit în urma unui accident de muncă și în legătură cu efectuarea unei activități legate de un izvor de pericol sportiv, potrivit art. 1410 din Codul civil, prejudiciul cauzat nu se datorează unei forțe majore și nu s-a produs din intenția persoanei vătămate.

Mai mult, a indicat reclamanta că, în vederea soluționării pe cale amiabilă a litigiului, la 16 august 2019, a expediat în adresa juridică a pârâtului o cerere prealabilă, însă plicul poștal a fost restituit cu mențiunea „plecat”. Ulterior, reprezentanții pârâtului i-au comunicat telefonic o altă adresă la care a expediat repetat cererea prealabilă care a fost recepționată de pârât la 11 septembrie 2019, fapt confirmat prin avizul de recepție, iar prin răspunsul din 25 septembrie 2019, pârâtul a refuzat soluționarea pe cale amiabilă a litigiului.

În acest sens, reclamanta a menționat că, la 06 decembrie 2019, a adresat o cerere prealabilă în adresa Inspectoratului de Stat al Muncii, prin care a solicitat cercetarea suplimentară a accidentului de muncă în cauză, anularea procesului-verbal nr. ISM-2019-PVA-19 privind cercetarea accidentului de muncă mortal din 12 martie 2019 în partea ce ține de persoanele care au încălcat prevederile actelor normative din domeniul muncii și recunoașterea S.C. „Energotehcomplet” S.R.L. (succesor în drepturi S.R.L. „Maol Investment”) vinovată de producerea accidentului de muncă din 31 ianuarie 2019 soldat cu decesul salariatului Ivan Iachim, însă nu a primit nici un răspuns.

Prin încheierea protocolară a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 26 noiembrie 2020, S.C. „Energotehcomplet” S.R.L. a fost substituit cu succesorul în drepturi S.R.L. „Maol Investment”. (f.d. 103, vol. I)

Prin încheierea din 21 aprilie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a declarat inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ înaintată de Maria Iachim împotriva Inspectoratului de Stat al Muncii și Societății cu Răspundere Limitată „Maol Investment” cu privire la anularea procesului-verbal privind cercetarea accidentului de muncă, recunoașterea vinovăției societății în accidentul de muncă produs, încasarea indemnizației unice în legătură cu decesul salariatului, încasarea despăgubirii pentru pierderea întreținătorului pentru fiecare copil minor până la atingerea majoratului, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată, în partea pretențiilor cu privire la anularea procesului-verbal nr. ISM-2019-PVA-19 privind cercetarea accidentului de muncă mortal din 12 martie 2019 și recunoașterea vinovăției societății în producerea accidentului de muncă din 31 ianuarie 2019 soldat cu decesul salariatului Ivan Iachim. S-a explicat reclamantei Maria Iachim că, declararea acțiunii ca inadmisibilă în temeiul art. 207 alin. (2), lit. d) din Codul administrativ, exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiași reclamant, cu aceeași acțiune. (f.d.3-14, vol. II)

Prin hotărârea din 21 aprilie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a respins ca neîntemeiată acțiunea depusă de Maria Iachim împotriva Inspectoratului de Stat al Muncii și S.R.L. „Maol Investment” cu privire la încasarea indemnizației unice în legătură cu decesul salariatului Ivan Iachim în mărime de 2486673,73 de lei, încasarea despăgubirii pentru pierderea întreținătorului pentru copii minori XXXX XXXX și XXXX XXXX a câte 1937 de lei/lunar pentru fiecare copil, începând cu 31 ianuarie 2019 și până la atingerea majoratului, repararea prejudiciului moral cauzat în sumă de 100000 de lei și încasarea cheltuielilor de judecată în mărime de 5000 de lei. (f.d.30/51, vol. II)

La 29 aprilie 2021, Maria Iachim a depus recurs împotriva încheierii din 21 aprilie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii primei instanței cu remiterea cauzei la rejudecare în primă instanță. (f.d.17-20, vol. II)

Tot la aceeași dată, manifestând dezacordul cu hotărârea primei instanțe, Maria Iachim a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 21 aprilie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, solicitând admiterea apelului declarat, casarea hotărârii primei instanței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă. (f.d.22-28, vol. II)

Prin decizia din 01 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul depus de către Iachim Maria. A fost menținută hotărârea din 21 aprilie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, prin care a fost respinsă acțiunea depusă de Maria Iachim împotriva Inspectoratului de Stat al Muncii și Societății cu Răspundere Limitată

„Maol Investment” cu privire la încasarea indemnizației unice în legătură cu decesul salariatului, încasarea despăgubirii pentru pierderea întreținătorului pentru fiecare copil minor până la atingerea majoratului, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

La 08 decembrie 2021, Maria Iachim, reprezentată de avocatul Iulian Cașu a depus recurs împotriva deciziei din 01 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea integrală a deciziei cu emiterea unei noi decizii de admitere integrală a acțiunii.

În susținerea recursului recurenta a invocat că la examinarea cauzei în instanța de fond și ulterior în apel, instanțele de judecată inferioare nu s-au expus sub nici o formă asupra argumentelor reclamantului cu privire la faptul că decesul lui Ivan Iachim a survenit în legătură cu efectuarea unei activități legate de un izvor de pericol sportiv, conform art. 1410 din Codul Civil.

Suplimentar a menționat că în argumentarea soluției de respingere a acțiunii, instanța de apel s-a rezumat doar la constatarea legalității procesului-verbal privind cercetarea accidentului de muncă mortal, însă nu au fost constatate și elucidate pe deplin toate circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, probele fiind apreciate eronat.

La 11 februarie 2022, Maria Iachim, reprezentată de avocatul Iulian Cașu a depus recurs suplimentar împotriva deciziei din 01 decembrie 2021 și a deciziei suplimentare din 15 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea integrală a deciziei și a deciziei suplimentare a instanței de apel cu emiterea unei noi decizii de admitere integrală a acțiunii.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Iar, conform art. 245 din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 01 decembrie 2021, în ședință publică. (f.d.218, Vol.I)

Totodată, instanța de recurs constată că la materialele cauzei lipsește notificarea de către Curtea de Apel Chișinău a dispozitivului deciziei contestate, însă la 08 decembrie 2021, Maria Iachim, reprezentată de avocatul Iulian Cașu a depus recurs împotriva deciziei din 01 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Decizia motivată din 01 decembrie 2021 a instanței de apel, a fost notificată avocatului Iulian Cașu, care acționează în interesele Mariei Iachim la 25 martie 2022, potrivit avizului de recepție anexat la materialele cauzei. (f.d.193, Vol.II)

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a depus recurs împotriva deciziei din 01 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, în termenul prevăzut de art. 245 din Codul administrativ.

La 21 aprilie 2022, Curtea Supremă de Justiție, în scopul asigurării unui proces echitabil în ordine de recurs, a expediat pentru notificare în adresa intimaților

Inspectoratul de Stat al Muncii și S.R.L. „Maol Investment”, copiile cererilor de recurs depuse de Maria Iachim, reprezentată de avocatul Iulian Cașu, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului. (f.d.204, Vol.II)

Prin referința depusă la data de 03 mai 2022, prin intermediul poștei electronice (f.d.206/207, Vol.II), Inspectoratul de Stat al Muncii a solicitat respingerea recursului depus de Maria Iachim, reprezentată de avocatul Iulian Cașu ca inadmisibil cu menținerea deciziei din 01 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 21 aprilie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani ca fiind întemeiate.

La 03 octombrie 2022, avocatul Vasile Josan, în interesele S.R.L. „Maol Investment”, a depus referință prin care a solicitat:

- să fie declarată ca fiind inadmisibilă cererea de recurs depusă de Maria Iachim în partea contestării cu recurs a deciziei instanței de apel prin care s-a menținut în mod irevocabil încheierea instanței de fond, prin care s-au declarat inadmisibile pretențiile ce vizează anularea parțială a procesului-verbal și recunoașterea vinovăției S.R.L. „Maol Investment” în survenirea accidentului de muncă.

- să fie declarată ca fiind inadmisibilă cererea de recurs depusă de către Maria Iachim împotriva deciziei din 01 decembrie 2021 și a deciziei suplimentare din 15 decembrie ale Curții de Ape Chișinău, pe motivul faptului că recursul nu prezintă o motivare suficientă și serioasă.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ examinând admisibilitatea recursului depus de Maria Iachim, reprezentată de avocatul Iulian Cașu a considerat că acesta este admisibil, motiv pentru care prin încheierea din 27 iulie 2022 a Curții Supreme de Justiție, a fost numit pentru examinare în complet de 5 judecători. (f.d. 214, Vol. II)

În conformitate cu art. 247 din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează și soluționează recursul fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, Curtea Supremă de Justiție poate decide citarea participanților la proces.

La caz, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție nu a considerat oportun de a cita participanții la proces pentru a se pronunța cu privire la problemele invocate în recurs, deoarece criticele recurentului, au fost expuse cu suficientă claritate.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea deciziei instanței de apel, din următoarele considerente.

Conform art. 248 alin. (1), lit. a) din Codul administrativ, examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție adoptă decizie prin care respinge recursul.

În conformitate cu prevederile art. 194 alin. (2) coroborat cu prevederile art. 21 și art. 36 din Codul administrativ, în procedura de examinare a cererilor de recurs, hotărârile și deciziile contestate se examinează din oficiu în privința existenței greșelilor procedurale și aplicării corecte a dreptului material.

Conform art. 22 alin. (1) din Codul administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sunt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Reglementări similare se conțin și în art. 219 alin. (1) din Codul administrativ, care

stipulează că instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți.

Prin prisma alin. (2) și (3) al aceluiași articol, instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării de fapt. Instanța de judecată indică asupra aspectelor de fapt și de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la proces. Instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces.

Din actele și lucrările dosarului prezentate de părți, se atestă că prin ordinul nr. 200 emis de S.R.L. „Energotehcomplet”, Ivan Iachim a fost angajat în calitate de fierar - betonist în subdiviziunea Secția Construcție complex-locativ din str. Ginta Latină nr. 12. (vol. I, f.d. 18; dosar administrativ, f.d.29)

La 01 decembrie 2016, a fost încheiat contractul individual de muncă nr. 169/16 între S.R.L. „Energotehcomplet”, în calitate de angajator, și Ivan Iachim, în calitate de salariat, pe perioadă nedeterminată (dosar administrativ, f.d.30-32). Tot la aceeași dată, a fost încheiat și contractul nr. 169/16 cu privire la răspunderea materială individuală deplină. (dosar administrativ, f.d.33)

Din actele cauzei se atestă că, la 31 ianuarie 2019, pe adresa mun. Chișinău, str. Nicolae Testemițanu nr. 3 a avut loc accidentul de muncă, soldat cu decesul lui Ivan Iachim, angajat al S.R.L. „Energotehcomplet”.

La 12 martie 2019, de către Inspectoratul de Stat al Muncii a fost întocmit procesul-verbal nr. ISM-2019-PVA-19 privind cercetarea accidentului de muncă mortal. (f.d.13, Vol.I)

Din conținutul procesului-verbal enunțat, rezultă că accidentul mortal suferit la data de 31 ianuarie 2019 de către Ivan Iachim, a avut loc în urma căderii de pe cofrajul planșeului etajului 15 a blocului locativ multietajat nr. 10. Locul producerii accidentului se află pe șantierul de construcție „Ansamblu rezidențial cu obiective de menire social-culturală și parcări subterane pe str. Nicolae Testemițanu nr.3”, blocul locativ multietajat nr. 10, cofrajul planșeului etajului 15, cota + 46.550. Locul de unde a căzut fierarul-betonist Ivan Iachim se află la etajul 15. (f.d. 13/15, Vol. I)

În rezultatul cercetării accidentului de muncă suferit de către Ivan Iachim, autoritatea competentă a stabilit că moartea cet. Ivan Iachim, a survenit în rezultatul hemoragiei interne apărute ca urmare a traumei asociate. În proba de sânge prelevată de la Ivan Iachim a fost depistat alcool etilic în cantitate de 1,82% (fapt confirmat prin informația eliberată de Centrul de medicină legală). S-a indicat că, Ivan Iachim, fierar-betonist, montator, în timpul mesei, a folosit băuturi alcoolice, apoi sub influența lor a plecat la lucru la înălțime pe cofrajul planșeului și fără a folosi echipamentul de protecție individuală din dotare (centura de siguranță cu care era încins n-a fost cuplată) fiind la marginea cofrajului, s-a aplecat pentru a face careva măsurări, fără a constata riscurile sub a căror influență se află, pierzându-și echilibrul, a căzut în gol, astfel punându-și în pericol viața sa personală, prin ce s-au încălcat prevederile pct. 3 alin. 2; pct. 3 alin. 12; 13; pct. 4 pct. din Instrucțiunea de securitate și sănătate în muncă pentru betonist nr. 3; pct. 2 alin. 2); pct. 2 alin. 12; 13; pct. 4 din Instrucțiunea de securitate și sănătate în muncă pentru armator (fierar) nr.4; pct. 5 alin. 2); pct. 5 alin. 12; 13; pct. 6 din Instrucțiunea de securitate și sănătate în muncă pentru montator de construcții metalice și din beton armat. (f.d. 13-15, Vol. I)

Astfel, prin procesul-verbal nr. ISM-2019-PVA-19 privind cercetarea accidentului de muncă mortal din 12 martie 2019 s-a stabilit cu certitudine că vinovat de producerea accidentului este anume Ivan Iachim, care aflându-se sub influența băuturilor alcoolice, neavând centura de siguranță cuplată și neglijând normele securității muncii, a căzut de la înălțime.

La 05 februarie 2020, Maria Iachim a depus cerere de chemare în judecată, în procedura contenciosului administrativ împotriva Inspectoratului de Stat al Muncii și S.R.L. „Energotehcomplet” (succesor în drepturi S.R.L. „Maol Investment”) cu privire la anularea procesului-verbal privind cercetarea accidentului de muncă, recunoașterea vinovăției societății în accidentul de muncă produs, încasarea indemnizației unice în legătură cu decesul salariatului în mărime de 2486673,73 de lei, încasarea despăgubirii pentru pierderea întreținătorului pentru fiecare copil minor în sumă de 1937 de lei/lunar începând cu 31 ianuarie 2019 până la atingerea majoratului, repararea prejudiciului moral cauzat în sumă de 100000 de lei și încasarea cheltuielilor de judecată în mărime de 5000 de lei. (f.d.3/11, Vol.I)

Fiind investită cu judecarea cauzei prima instanță, a respins ca neîntemeiată acțiunea depusă de Maria Iachim, soluția dată fiind menținută prin decizia instanței de apel din data de 01 decembrie 2021.

Pentru a decide astfel, instanța de apel și-a motivat soluția invocând că instanța de fond întemeiat a conchis asupra inadmisibilității acțiunii, în partea pretențiilor privind la anularea procesului-verbal nr. ISM-2019-PVA-19 privind cercetarea accidentului de muncă mortal din 12 martie 2019 și recunoașterea vinovăției societății în producerea accidentului de muncă din 31 ianuarie 2019 soldat cu decesul salariatului Ivan Iachim, deoarece, reclamanta Maria Iachim și-a exercitat dreptul la acțiune contrar prevederilor art. 14 și art. 17 din Legea contenciosului administrativ.

Instanța de apel a mai menționat că, la cererea reclamantei, instanța putea să soluționeze chestiunea cu privire la repunerea în termen a cererii de chemare în judecată, însă, o asemenea solicitare nu a fost înaintată.

Prin urmare, instanța de apel a dispus respingerea recursului declarat, cu menținerea încheierii instanței de fond, prin care s-a declarat inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ înaintată de Maria Iachim împotriva Inspectoratului de Stat al Muncii și S.R.L. „Maol Investment” cu privire la anularea procesului-verbal nr. ISM-2019-PVA-19 privind cercetarea accidentului de muncă mortal din 12 martie 2019 și recunoașterea vinovăției societății în producerea accidentului de muncă din 31 ianuarie 2019 soldat cu decesul salariatului Ivan Iachim.

Cu referire la pretențiile reclamantei de încasare din contul S.R.L. „Maol Investment” a indemnizației unice în legătură cu decesul salariatului Ivan Iachim în mărime de 2486673,73 de lei, a despăgubirii pentru pierderea întreținătorului pentru copiii minori și a prejudiciului moral în mărime de 100000 de lei, instanța de apel a reținut că la caz, nu au fost stabilite încălcări din partea angajatorului a obligațiilor de asigurare a securității și sănătății muncii, precum și nu a fost demonstrată vinovăția intimatului în producerea accidentului de muncă.

Din materialele dosarului, se atestă că, salariatul Ivan Iachim a fost informat referitor la obligațiile sale în domeniul securității și sănătății în muncă și a fost instruit și verificat corespunzător (f.d. 22-26 dosar administrativ).

Totodată, conform fișei personale de instruire în domeniul securității și sănătății în muncă, Ivan Iachim a consemnat despre instruirea sa, despre instructajele introductiv-generale și la locul de muncă, în domeniul securității și sănătății în muncă, informarea

despre pericolele iminente la șantier și lucrările pe care le va executa, despre faptul că a făcut cunoștință cu instrucțiunile de securitate și sănătate în muncă, le-a primit și și-a asumat obligația să le respecte (f.d. 18, 34-35 dosar administrativ).

Ca urmare, instanța de apel a concluzionat că în ziua producerii accidentului de muncă, salariatul Ivan Iachim a fost echipat în modul corespunzător cu echipament individual de protecție pentru constructor, centură de siguranță, fapt consemnat în procesul-verbal nr. ISM-2019-PVA-19 privind cercetarea accidentului de muncă mortal din 12 martie 2019 perfectat de Inspectoratul de Stat al Muncii (f.d. 2 dosar administrativ).

Verificând legalitatea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că, instanțele de judecată ierarhic inferioare, reieșind din temeiurile și obiectul acțiunii, cu aplicarea corectă a legii materiale, stabilind circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei și având la bază cumulul de probe administrate la caz, corect au ajuns la soluția netemeiniciei acțiunii depuse de Maria Iachim.

Astfel, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că instanțele de judecată ierarhic inferioare just au constatat că cererea de chemare în judecată cu privire la pretențiile reclamantei de încasare din contul S.R.L. „Maol Investment” a indemnizației unice în legătură cu decesul salariatului Iachim Ivan în mărime de 2486673,73 de lei, a despăgubirii pentru pierderea întreținătorului pentru copiii minori și a prejudiciului moral în mărime de 100000 de lei, este una neîntemeiată.

În circumstanțele enunțate, Colegiul lărgit al instanței de recurs relevă că actul normativ care reglementează condițiile și modul de acordare a compensațiilor menționate este Legea securității și sănătății în muncă nr. 186 din 10 iulie 2008 și Regulamentul privind modul de cercetare a accidentelor de muncă aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1361 din 22 decembrie 2005.

Conform art. 18 alin. (2) al Legii securității și sănătății în muncă nr. 186 din 10 iulie 2008 (în redacția legii în vigoare din 12 ianuarie 2019 în baza modificărilor prin LP 245 din 15 noiembrie 2018), în caz de deces al lucrătorului în urma unui accident de muncă sau a unei boli profesionale, unitatea care poartă vina pentru accidentul de muncă sau pentru boala profesională repară prejudiciul material persoanelor care au dreptul la aceasta, în modul și în mărimea stabilită de lege, și, în plus, le plătește, din contul mijloacelor proprii, o indemnizație unică, luându-se ca bază salariul mediu anual al celui decedat, înmulțit la numărul anilor compleți pe care acesta nu i-a trăit până la vârsta de 62 de ani, dar nu mai puțin de 10 salarii medii anuale.

În conformitate cu pct. 3 lit. a) al Regulamentului privind modul de cercetare a accidentelor de muncă aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1361 din 22 decembrie 2005 (în redacția legii din 28 februarie 2018 în baza modificărilor prin HG nr.163 din 23 februarie 2018), prin accident de muncă se înțelege un eveniment care a produs vătămarea violentă a organismului salariatului (leziune, stres psihologic, electrocutare, arsură, degerare, asfixiere, intoxicație acută, leziuni corporale provocate de insecte și animale, de calamități naturale etc.), ca urmare a acțiunii unui factor de risc (însușire, stare, proces, fenomen, comportament) propriu unui element al sistemului de muncă (executant, sarcini de muncă, mijloace de producție, mediu de muncă) și care a condus

la pierderea temporară sau permanentă a capacității de muncă ori la decesul salariatului, survenit: a) în timpul îndeplinirii sarcinii de muncă sau obligațiilor de serviciu.

Conform art. 10 alin. (1) – (2) Legii securității și sănătății în muncă nr. 186 din 10 iulie 2008, în cadrul responsabilităților sale, angajatorul este obligat să ia măsurile necesare pentru protecția securității și sănătății lucrătorilor, inclusiv pentru prevenirea riscurilor profesionale, asigurarea informării și instruirii, precum și pentru asigurarea organizării și a mijloacelor necesare. Angajatorul este obligat să vegheze la adaptarea măsurilor prevăzute la alin. (1), ținând seama de schimbarea împrejurărilor, cu scopul de a ameliora situația existentă.

În asemenea circumstanțe, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră justă concluzia instanței de apel și a primei instanțe prin care s-a constatat că, la caz, nu au fost stabilite încălcări din partea angajatorului a obligațiilor de asigurare a securității și sănătății muncii, precum și nu a fost demonstrată vinovăția intimatului în producerea accidentului de muncă.

La acest capitol, Colegiul lărgit al instanței de recurs remarcă că prin Ordinul nr. XX din XX decembrie XXX, Ivan Iachim, a fost angajat în funcția de fierar- betonist, la aceeași dată, fiind întocmit Contractul individual de muncă nr. XX/XX. Conform Adeverinței Medicale nr. XX din XX ianuarie XXX, eliberată de către Centru Consultativ Diagnostic Ciocana, Ivan Iachim, este apt de muncă pentru a putea fi angajat. (f.d. 26-33 dosar administrativ)

Tot, din materialele cauzei se atestă că, în vederea respectării normelor cu privire la securitatea muncii, S.C. „Energotehcomplet” S.R.L a întocmit fișa personală de instruire în domeniul securității și sănătății în muncă a lui Ivan Iachim prin care a fost informat referitor la obligațiile sale în domeniu securității și sănătății în muncă și anume Instrucțiunea nr. 3 privind protecția a muncii pentru betonist, Instrucțiunea nr. 4 privind protecția muncii pentru armator, Instrucțiunea nr. 6 privind securitatea și sănătate în muncă pentru montator de construcții metalice și din beton armat, și a trecut instructajul introductiv general în domeniul enunțat, și și-a asumat obligația să le respecte. (f.d. 18/42 - dosar administrativ)

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, reține că instanțele ierarhic inferioare just au concluzionat că în rezultatul cercetării accidentului de muncă, s-a stabilit că vinovat de producerea accidentului este anume Ivan Iachim, care aflându-se sub influența băuturilor alcoolice, neavând centura de siguranță cuplată și neglijând normele securității muncii, a căzut de la înălțime.

Prin urmare, Colegiul lărgit al instanței de recurs reține ca fiind neîntemeiate pretențiile reclamantei cu privire la încasarea din contul S.R.L. „Maol Investment”, a indemnizației unice în legătură cu decesul salariatului Ivan Iachim în mărime de 2486673,73 de lei, a despăgubirii pentru pierderea întreținătorului pentru copii minori XXXX XXXX și XXXX XXXX a câte 1937 de lei/lunar pentru fiecare copil, începând cu 31 ianuarie 2019 și până la atingerea majoratului, și încasarea despăgubirii pentru prejudiciul moral în sumă de 100000 de lei. Or, procesul-verbal nr. ISM-2019-PVA-19 privind cercetarea accidentului de muncă mortal din 12 martie 2019 este în vigoare, nu a fost anulat, iar vinovăția angajatorului în producerea accidentului de muncă nu a fost dovedită.

În conexiunea celor relatate, Colegiul lărgit al instanței de recurs constată că, susținerile recurente nu constituie temei de admitere a recursului, deoarece se combat

cu cele invocate mai sus și se axează asupra circumstanțelor, care au fost constatate și elucidate pe deplin de către instanța de apel și prima instanță, având la bază cumulul de probe apreciate cu respectarea normelor de drept material și procedural.

Prin prisma jurisprudenței CEDO și anume cauza Rebai și alții contra Franței din 25 februarie 1995, nr.26561/1995, unde Curtea a menționat că art. 6 § 1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes, consideră necesar de a respinge și alte argumente invocate în recurs, cu atât mai mult, că acestea nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că decizia instanței de apel este întemeiată și legală, iar criticele formulate în cererea de recurs sunt neîntemeiate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul depus de Maria Iachim, reprezentată de avocatul Iulian Cașu și a menține decizia din 01 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău

În conformitate cu prevederile art. art. 247, 248 alin. (1), lit. a), alin. (2) și art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de Maria Iachim, reprezentată de avocatul Iulian Cașu.

Se menține decizia din 01 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, emisă în cauza de contencios administrativ, inițiată la cererea de chemare în judecată depusă de Maria Iachim împotriva Inspectoratului de Stat al Muncii și a Societății cu Răspundere Limitată „Maol Investment” cu privire la încasarea indemnizației unice în legătură cu decesul salariatului, încasarea despăgubirii pentru pierderea întreținătorului pentru fiecare copil minor până la atingerea majoratului, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Aliona Miron

Ala Cobăneanu

Nicolae Craiu

Iurie Bejenaru

Dosarul nr. 3ra-467/2022
2-20016021-01-3ra-21042022

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud: V. Chisilița)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Minciuna, V. Clima, E. Palanciuc)

DECIZIE

23 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

În componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Aliona Miron
Ala Cobăneanu
Nicolae Craiu
Iurie Bejenaru

examinând recursul depus de Maria Iachim, reprezentată de avocatul Iulian Cașu, în cauza de contencios administrativ, inițiată la cererea de chemare în judecată depusă de Maria Iachim împotriva Inspectoratului de Stat al Muncii și a Societății cu Răspundere Limitată „Maol Investment” cu privire la anularea procesului-verbal privind cercetarea accidentului de muncă, recunoașterea vinovăției societății în accidentul de muncă produs, încasarea indemnizației unice în legătură cu decesul salariatului, încasarea despăgubirii pentru pierderea întreținătorului pentru fiecare copil minor până la atingerea majoratului, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei suplimentare din 15 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins recursul depus de Maria Iachim, reprezentată de avocatul Iulian Cașu împotriva încheierii din 21 aprilie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

c o n s t a t ă :

La 05 februarie 2020, Maria Iachim a depus cerere de chemare în judecată, în procedura contenciosului administrativ împotriva Inspectoratului de Stat al Muncii și a S.R.L. „Energotehcomplet” (succesor în drepturi S.R.L. „Maol Investment”) cu privire la anularea procesului-verbal privind cercetarea accidentului de muncă, recunoașterea vinovăției societății în accidentul de muncă produs, încasarea indemnizației unice în legătură cu decesul salariatului în mărime de 2486673,73 de lei, încasarea despăgubirii pentru pierderea întreținătorului pentru fiecare copil minor în sumă de 1937 de lei/lunar începând cu 31 ianuarie 2019 până la atingerea majoratului, repararea prejudiciului moral cauzat în sumă de 100000 de lei și încasarea cheltuielilor de judecată în mărime de 5000 de lei.

În motivarea acțiunii reclamanta a menționat că, la 31 ianuarie 2019, pe adresa mun. Chișinău, str. Nicolae Testemițanu nr. 3, a avut loc accidentul de muncă, soldat cu decesul lui Ivan Iachim, angajat al S.C. „Energotehcomplet” S.R.L. (succesor în drepturi S.R.L. „Maol Investment”) cu sediul juridic în mun. Chișinău, str. Armenească nr. 44/2.

A indicat reclamanta că, la 12 martie 2019 de către Inspectoratul de Stat al Muncii a fost întocmit procesul-verbal nr. ISM-2019-PVA-19 privind cercetarea accidentului de muncă mortal.

A menționat reclamanta că, nu este de acord cu procesul-verbal nr. ISM-2019 - PVA-19 privind cercetarea accidentului de muncă mortal din 12 martie 2019, deoarece din procesul-verbal menționat, precum și din înscrisurile anexate, salariatul Ivan Iachim a fost angajat în calitate de fierar - betonist, însă accidentul de muncă a avut loc în legătură cu efectuarea lucrărilor de montare a cofrajului la grinzile și la planșeul de la etajul 15, activitate care urma să fie executată de către montori, dar nu de către Ivan Iachim, fiind fierar - betonist.

A considerat reclamanta că, Ivan Iachim, a fost impus de către angajator să presteze o muncă care nu era inclusă în fișa de post și pentru care nu avea pregătirea și calificarea necesară, mai mult salariatul Ivan Iachim, nu avea pregătirea profesională și calificarea necesară prestării muncii nici în calitate de fierar - betonist, acesta nu avea careva studii în domeniul construcțiilor, iar aceste circumstanțe nu au fost verificate de inspectorul de muncă.

A notat reclamanta că, la pct. 3.7 și 3.7.1 din procesul-verbal privind cercetarea accidentului de muncă mortal din 12 martie 2019, este indicat faptul că instruirea și instruirea suplimentară în domeniul protecției muncii nu este necesară.

Însă, reclamanta a considerat că aceste mențiuni din procesul-verbal privind cercetarea accidentului de muncă mortal din 12 martie 2019 sunt ilegale, ori, prestarea muncii în domeniul construcțiilor, la înălțime, este o activitate legată de un izvor de pericol sporit pentru lumea înconjurătoare și persoanele care prestează o asemenea muncă urmează să fie instruite obligatoriu în domeniul protecției muncii.

A susținut reclamanta că, în procesul cercetării accidentului de muncă urmau a fi verificate mai multe aspecte ce țin de respectarea protecției și securității muncii și anume: dacă a fost organizată corespunzător de către conducerea S.C. „Energotehcomplet” S.R.L. din punct de vedere a tehnicii securității muncii, activitatea la locul de muncă a muncitorului necalificat Ivan Iachim, pentru asigurarea securității și sănătății lucrătorilor (elaborarea instrucțiunilor cu privire la protecția muncii, informarea, instruirea lucrătorului la locul de muncă), dacă nu, care sunt abaterile și persoanele responsabile; dacă corespunde regulilor tehnicii securității blocul locativ în construcție amplasat în mun. Chișinău, str. Nicolae Testemițanu nr. 3, unde s-a produs accidentul, dacă nu, care abateri au fost admise și care sunt persoanele responsabile; cine din persoanele cu funcții de răspundere a S.C. „Energotehcomplet” S.R.L. în cazul dat era responsabil de asigurarea protecției muncitorului necalificat Ivan Iachim, au fost îndeplinite și respectate toate regulile securității de către persoana dată; au fost admise de persoana responsabilă încălcări a protecției muncii și care sunt încălcările, dacă da, ce persoane au comis aceste încălcări; a fost instruit corespunzător regulilor de protecție a muncii muncitorului necalificat Ivan Iachim, privind regulile securității muncii la locul de muncă; intră în atribuțiile lui Ivan Iachim, angajat în calitate de muncitor necalificat, calificarea și munca prestate; a avut el dreptul sau obligația să presteze o asemenea muncă; dacă nu, cine este responsabil de admiterea acestuia la efectuarea lucrului; urma a fi stabilită de conducerea întreprinderii prin careva marcaje zona limită de acces în cadrul blocului în construcții în timpul serviciului pentru asigurarea securității muncii; este sau nu corespunzător de asigurat blocul în construcție pentru protecția securității și sănătății muncii; dacă nu, cine este persoana responsabilă de asigurarea securității; care este cauza producerii accidentului de muncă și care reguli de protecție a muncii nu au

fost respectate și de către cine, sunt în legătură cauzală aceste acțiuni cu consecințele produse.

A indicat reclamanta că, aceste aspecte au fost ignorate de către inspectorul de muncă, fiind indicat greșit că vinovat de accidentul de muncă se face salariatul Ivan Iachim, motiv pentru care procesul-verbal nr. ISM-2019-PVA-19 privind cercetarea accidentului de muncă mortal din 12 martie 2019 în partea ce ține de persoanele care au încălcat prevederile actelor normative din domeniul muncii, urmează a fi anulat.

A notat reclamanta că, conform pct.1) din Regulamentul cu privire la plata de către întreprinderi, organizații și instituții a indemnizației unice pentru pierderea capacității de muncă sau decesul angajatului în urma unui accident de muncă sau unei afecțiuni profesionale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 513 din 11 august 1993, întreprinderile, organizațiile și instituțiile, indiferent de formele lor de proprietate și de activitate economică, în conformitate cu legislația Republicii Moldova poartă răspundere materială pentru prejudiciile cauzate angajaților de accidente de muncă sau afecțiunile profesionale. În afară de despăgubire, care se efectuează în modul stabilit de Lege întreprinderea este obligată, conform art. 18 al Legii securității și sănătății în muncă nr.186-XVI din 10 iulie 2008, să plătească o indemnizație unică.

În acest sens, reclamanta a menționat că, din informația cu privire la veniturile încasate sub formă de salariu de la S.C. „Energotehcomplet” S.R.L., Ivan Iachim a încasat pentru anul 2017 un salariu de 67752,74 de lei, iar pentru anul 2018 un salariu de 103742,00 de lei. Salariul mediu anual al salariatului pentru perioada de decontare de doi ani anteriori decesului, a constituit suma de 85747,37 de lei, conform următorului calcul: (103742,00 de lei + 67752,74 de lei)/2 ani. Numărul de ani compleți pe care salariatul Ivan Iachim, nu i-a supraviețuit până la vârsta de șaiszeci și doi ani constituie 29 ani (62 ani - 33 ani). Angajatorul S.C. „Energotehcomplet” S.R.L. urmând să achite o indemnizație unică în legătură cu decesul salariatului Ivan Iachim, în mărime de 2486673,73 de lei, conform calculului: 85747,37 de lei x 29 ani.

A mai indicat reclamanta că, după decesul lui Ivan Iachim, la întreținerea sa au rămas copiii minori XXXX XXXX și XXXX XXXX.

Cu referire la prevederile art. 75 alin. (1) din Codul familiei, reclamanta a afirmat că, anterior decesului, Ivan Iachim avea un salariu lunar de 31622 de lei, iar 1/3 din salariu constituie 3874 de lei, iar fiecărui copil minor revenindu-i câte 1937 de lei/ lunar.

Astfel, a considerat reclamanta că, angajatorul S.C. „Energotehcomplet” S.R.L urmează să-i achite despăgubire pentru pierderea întreținătorului pentru copii minori XXXX XXXX și XXXX XXXX, a câte 1937 de lei/lunar, începând cu 31 ianuarie 2019 și până la atingerea majoratului de către copii.

A invocat reclamanta că, decesul lui Ivan Iachim, a survenit în urma unui accident de muncă și în legătură cu efectuarea unei activități legate de un izvor de pericol sportiv, potrivit art. 1410 din Codul civil, prejudiciul cauzat nu se datorează unei forțe majore și nu s-a produs din intenția persoanei vătămate.

Mai mult, a indicat reclamanta că, în vederea soluționării pe cale amiabilă a litigiului, la 16 august 2019, a expediat în adresa juridică a pârâtului o cerere prealabilă, însă plicul poștal a fost restituit cu mențiunea „plecat”. Ulterior, reprezentanții pârâtului i-au comunicat telefonic o altă adresă la care a expediat repetat cererea prealabilă care a fost recepționată de pârât la 11 septembrie 2019, fapt confirmat prin avizul de recepție, iar prin răspunsul din 25 septembrie 2019, pârâtul a refuzat soluționarea pe cale amiabilă a litigiului.

În acest sens, reclamanta a menționat că, la 06 decembrie 2019, a adresat o cerere prealabilă în adresa Inspectoratului de Stat al Muncii, prin care a solicitat cercetarea suplimentară a accidentului de muncă în cauză, anularea procesului-verbal nr. ISM-2019-PVA-19 privind cercetarea accidentului de muncă mortal din 12 martie 2019 în partea ce ține de persoanele care au încălcat prevederile actelor normative din domeniul muncii și recunoașterea S.C. „Energotehcomplet” S.R.L. (succesor în drepturi S.R.L. „Maol Investment”) vinovată de producerea accidentului de muncă din 31 ianuarie 2019 soldat cu decesul salariatului Ivan Iachim, însă nu a primit nici un răspuns.

Prin încheierea protocolară a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 26 noiembrie 2020, S.C. „Energotehcomplet” S.R.L. a fost substituit cu succesorul în drepturi S.R.L. „Maol Investment”. (f.d. 103, vol. I)

Prin încheierea din 21 aprilie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a declarat inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ înaintată de Maria Iachim împotriva Inspectoratului de Stat al Muncii și Societății cu Răspundere Limitată „Maol Investment” cu privire la anularea procesului-verbal privind cercetarea accidentului de muncă, recunoașterea vinovăției societății în accidentul de muncă produs, încasarea indemnizației unice în legătură cu decesul salariatului, încasarea despăgubirii pentru pierderea întreținătorului pentru fiecare copil minor până la atingerea majoratului, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată, în partea pretențiilor cu privire la anularea procesului-verbal nr. ISM-2019-PVA-19 privind cercetarea accidentului de muncă mortal din 12 martie 2019 și recunoașterea vinovăției societății în producerea accidentului de muncă din 31 ianuarie 2019 soldat cu decesul salariatului Iachim Ivan. S-a explicat reclamantei Maria Iachim că, declararea acțiunii ca inadmisibilă în temeiul art. 207 alin. (2), lit. d) din Codul administrativ, exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiași reclamant, cu aceeași acțiune. (f.d.3-14, vol. II)

Pentru a decide astfel, prima instanță, a constatat că reclamanta Maria Iachim, a înaintat o acțiune prin care contestă actul administrativ emis de Inspectoratul de Stat al muncii și refuzul de cercetarea suplimentară a accidentului de muncă cu recunoașterea vinovăției angajatorului la producerea accidentului de muncă soldat cu decesul salariatului, Ivan Iachim, formulând concomitent pretenții conexe de ordin material.

La caz, prima instanță a reținut că la momentul inițierii procedurii administrative de către autoritatea publică pârâtă și emiterii actului administrativ contestat, erau în vigoare prevederile Legii contenciosului administrativ nr.793-XIV din 10 februarie 2000.

Cu referire la prevederile art. 1 alin. (2) din Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000, prima instanță a reținut că, prin actul administrativ contestat, procesul-verbal nr. ISM-2019-PVA-19 din 12 martie 2019 privind cercetarea accidentului de muncă mortal și refuzul autorității publice pârâte de a examina cererea prealabilă, de a cerceta suplimentar a accidentului de muncă cu recunoașterea vinovăției angajatorului, reclamanta a pretins încălcarea dreptului său de a solicita despăgubiri materiale, prevăzute de legislația în vigoare.

În continuare, prima instanță cu trimitere la prevederile art. 14 alin. (1) – (2), art. 17 alin.(1)și (4) din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, art. 1 alin. (1), art. 11 alin. (3) din Legea nr. 140 din 10 mai 2001 privind Inspectoratul de Stat al Muncii (versiune în vigoare din 12 ianuarie 2019 în baza modificărilor prin Legea 245 din 15 noiembrie 201), precum și prevederile pct.14 din Regulamentului privind modul de cercetare a accidentelor de muncă aprobat prin Hotărârea Guvernului

nr. 1361 din 22 decembrie 2005 (versiune în vigoare din 28 februarie 18 în baza modificărilor prin HG nr.163 din 23 februarie 18, valabilă până la 15 iunie 2019), a notat că contestarea actului administrativ emis de Inspectoratul de Stat al Muncii și refuzul de cercetarea suplimentară a accidentului de muncă cu recunoașterea vinovăției angajatorului la producerea accidentului de muncă soldat cu decesul salariatului, Ivan Iachim, urma a fi realizată în condițiile stabilite de Legea contenciosului administrativ.

La caz, prima instanță a menționat că în cadrul dezbaterilor judiciare s-a constatat că, procesul-verbal nr. ISM-2019-PVA-19 din 12 martie 2019 privind cercetarea accidentului de muncă mortal emis de Inspectoratul de Stat al Muncii, a fost comunicat reclamantei Maria Iachim, prin intermediul avocatului Iulian Cașu, la 15 aprilie 2019, fapt confirmat prin copia plicului prezentat de reprezentatul reclamantei în ședința de judecată. (f.d. 155)

Concomitent, așa cum a fost statuat supra, cererea prealabilă prin care reclamanta își exprimă dezacordul cu actul administrativ contestat a fost formulată abia la 12 decembrie 2019, peste aproximativ 7 luni de zile de la data comunicării procesului verbal indicat, Mai mult, autoritatea publică pârâtă a refuzat examinarea cererii prealabile în fond și de a cerceta suplimentar accidentul de muncă cu recunoașterea vinovăției angajatorului la producerea accidentului de muncă soldat cu decesul salariatului, fiind emis răspunsul din 18 decembrie 2019, iar cererea de chemare în judecată a fost depusă și înregistrată abia la 05 februarie 2020.

Astfel, instanța de judecată a constatat că dreptul la acțiune a fost exercitat de reclamantă contrar prevederilor legale, cu încălcarea termenului stabilit la art. 14 și art. 17 din Legea contenciosului administrativ.

Cu referire la prevederile art.17 alin. (5) din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, precum și la prevederile art. 65 alin. (1) – (3) din Codul administrativ, prima instanța a notat că pe parcursul examinării prezentului litigiu, reclamanta nu a solicitat repunerea în termen și nu a invocat argumente pentru a justifica adresarea tardivă în instanța de judecată.

Prin urmare, prima instanță a notat că omisiunea de a formula și a depune acțiunea în conformitate cu rigorile Legii și în termenul stabilit, este imputabilă exclusiv reclamantei. Omiterea termenului de înaintare a acțiunii în judecată pe motiv că Maria Iachim, până la depunerea acțiunii de anulare a procesului – verbal nr. ISM-2019-PVA-19 din 12 martie 2019 privind cercetarea accidentului de muncă mortal emis de Inspectoratul de Stat al Muncii, a mai formulat cereri de reparare a prejudiciului în instanța de judecată față de angajator la 16 august 2019 (f.d. 26), și la 06 noiembrie 2019 (f.d. 35-36), nu poate constitui temei pentru a aprecia că acțiunea a fost depusă în termen.

Astfel, prima instanța a menționat că, respectarea termenului este instituit de legiuitor pentru a sancționa pasivitatea și neglijența titularului de drepturi care prin inacțiunea sa omite să se adreseze un timp îndelungat în instanța de judecată în vederea apărării drepturilor sale. Astfel, fiind important a se respecta termenul, pentru a preveni eventuale efecte/consecințe negative ale unei acțiuni depuse tardiv și anume: dificultatea administrării probelor în cazurile devenite litigioase cu mult timp în urmă, nesiguranță și incertitudine în ceea ce privește circuitul civil în general, precum și punerea persoanelor obligate în imposibilitatea de a executa anumite obligații pe care nu le aveau în vedere, datorită scurgerii unei perioade prea mari de timp.

În consecință, prima instanța, prin încheierea din 21 aprilie 2021, în temeiul art. 207 alin. (2), lit. d) din Codul administrativ a declarat inadmisibilă acțiunea în

contencios administrativ depusă de Maria Iachim împotriva Inspectoratului de Stat al Muncii și Societății cu Răspundere Limitată „Maol Investment” în partea pretențiilor ce țin de anularea procesul-verbal nr. ISM-2019-PVA-19 din 12 martie 2019 privind cercetarea accidentului de muncă mortal și recunoașterea vinovăției societății în producerea accidentului de muncă din 31 ianuarie 2019 soldat cu decesul salariatului Ivan Iachim.

Prin hotărârea din 21 aprilie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a respins ca neîntemeiată acțiunea depusă de Maria Iachim împotriva Inspectoratului de Stat al Muncii și S.R.L. „Maol Investment” cu privire la încasarea indemnizației unice în legătură cu decesul salariatului Ivan Iachim în mărime de 2486673,73 de lei, încasarea despăgubirii pentru pierderea întreținătorului pentru copii minori XXXX XXXX și XXXX XXXX a câte 1937 de lei/lunar pentru fiecare copil, începând cu 31 ianuarie 2019 și până la atingerea majoratului, repararea prejudiciului moral cauzat în sumă de 100000 de lei și încasarea cheltuielilor de judecată în mărime de 5000 de lei. (f.d.30-51, vol. II)

La 29 aprilie 2021, Maria Iachim a depus recurs împotriva încheierii din 21 aprilie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii primei instanței cu remiterea cauzei la rejudecare în primă instanță. (f.d.17-20, vol. II)

Tot la aceeași dată, manifestând dezacordul cu hotărârea primei instanțe, Maria Iachim a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 21 aprilie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, solicitând admiterea apelului declarat, casarea hotărârii primei instanței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă. (f.d.22-28, vol. II)

Prin decizia din 01 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul depus de către Iachim Maria. A fost menținută hotărârea din 21 aprilie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, prin care a fost respinsă acțiunea depusă de Maria Iachim împotriva Inspectoratului de Stat al Muncii și Societății cu Răspundere Limitată „Maol Investment” cu privire la încasarea indemnizației unice în legătură cu decesul salariatului, încasarea despăgubirii pentru pierderea întreținătorului pentru fiecare copil minor până la atingerea majoratului, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin decizia suplimentară din 15 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins recursul depus de Maria Iachim și menținută încheierea din 21 aprilie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, prin care s-a declarat inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ depusă de Maria Iachim împotriva Inspectoratului de Stat al Muncii și S.R.L. „Maol Investment” cu privire la anularea procesului-verbal privind cercetarea accidentului de muncă, recunoașterea vinovăției societății în accidentul de muncă produs, încasarea indemnizației unice în legătură cu decesul salariatului, încasarea despăgubirii pentru pierderea întreținătorului pentru fiecare copil minor până la atingerea majoratului, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată, în partea pretențiilor cu privire la anularea procesului-verbal nr. ISM-2019-PVA-19 privind cercetarea accidentului de muncă mortal din 12 martie 2019 și recunoașterea vinovăției societății în producerea accidentului de muncă din 31 ianuarie 2019 soldat cu decesul salariatului Iachim Ivan.

Pentru a decide astfel, completul judiciar al instanței de apel analizând normele de drept ce guvernează raportul litigios în coraport cu actele pricinii, a conchis că, prima instanță a ajuns la o concluzie întemeiată privind inadmisibilitatea acțiunii, or, termenul

de depunere a acțiunii în instanță a fost omis, iar repunerea în termen nu a fost solicitată de către reclamanta Iachim Maria.

În acest sens, completul specializat al instanței de apel a menționat că, după cum just a reținut și prima instanță, procesul-verbal nr. ISM-2019-PVA-19 privind cercetarea accidentului de muncă mortal emis de Inspectoratul de Stat al Muncii la 12 martie 2019, a fost comunicat reclamantei, prin intermediul avocatului Iulian Cașu, la 15 aprilie 2019, fapt confirmat prin copia plicului anexat la materialele cauzei. (f.d. 155, vol.I)

Cu referire la art. 11 alin. (3) din Legea privind Inspectoratul de Stat al Muncii nr. 140 din 10 mai 2001, Completul specializat al instanței de apel a notat că, potrivit măsurile luate de inspectorul de muncă pot fi contestate în modul stabilit de legislație, respectiv cererea prealabilă urma a fi depusă în interiorul termenului de 30 de zile de la data comunicării actului, termen care a expirat la 15 mai 2019, fapt statuat expres la art. 14 alin. (1) al Legii contenciosului administrativ.

La caz, instanța de apel a notat că contrar termenului stabilit de art. 14 alin. (1) al Legii contenciosului administrativ, cererea prealabilă prin care Iachim Maria își exprimă dezacordul cu actul administrativ a fost depusă abia la 12 decembrie 2019, peste aproximativ 7 luni de zile de la data comunicării procesului-verbal, iar prin răspunsul din 18 decembrie 2019 i-a fost comunicat reclamantei că Inspectoratul de Stat al Muncii nu este competent să soluționeze cererea prealabilă, cu recomandarea de a se adresa autorității competente.

Mai mult, instanța de apel a remarcat faptul că cererea de chemare în judecată a fost depusă în instanța de contencios administrativ abia la 05 februarie 2020.

În consecință completul specializat al instanței de apel a constatat că, prima instanța întemeiat a conchis asupra inadmisibilității acțiunii, în partea pretențiilor privind anularea procesului-verbal nr. ISM-2019-PVA-19 privind cercetarea accidentului de muncă mortal din 12 martie 2019 și recunoașterea vinovăției societății în producerea accidentului de muncă din 31 ianuarie 2019 soldat cu decesul salariatului Ivan Iachim, deoarece reclamanta Iachim Maria și-a exercitat dreptul la acțiune contrar prevederilor art. 14 și art. 17 din Legea contenciosului administrativ.

În aceeași ordine de idei, instanța de apel a notat că, nu se poate subroga în drepturile reclamantei și să dispună repunerea în termen a cererii prelabile și a acțiunii, fără solicitarea repunerii, instanța fiind ținută de limitele cerințelor înaintate.

Prin urmare, instanța de apel a respins argumentele din cererea de recurs cu privire la faptul că, instanța de fond urma să aplice prevederile art. 209 alin. (2) din Codul administrativ, or, contrar alegațiilor expuse, procedura administrativă în prezenta speță a fost inițiată anterior intrării în vigoare a Codului administrativ, o dată cu emiterea procesului-verbal de cercetare a accidentului de muncă din 12 martie 2019.

Astfel, instanța de apel a menționat că condițiile de contestare a actului administrativ enunțat - procesului-verbal de cercetare a accidentului de muncă din 12 martie 2019, urmează a fi apreciate prin prisma prevederilor Legii contenciosului administrativ, în vigoare la data emiterii actului. Or, legea civilă nu are caracter retroactiv, astfel, prevederile Codului administrativ intrat în vigoare la 01 aprilie 2019, se aplică actelor emise după adoptarea acestuia.

Pe cale de consecință, instanța de apel a notat că nu poate reține argumentele expuse în cererea de recurs, or, acestea poartă un caracter pur formal, recurentul interpretând în mod eronat normele de drept și situația de fapt, iar soluția primei instanțe este rezultatul unei interpretări și aplicări corecte a normelor de drept relevante speței.

Din aceste considerente, completul specializat al instanței de apel a dispus respingerea recursului declarat, cu menținerea încheierii primei instanței, prin care a fost declarată inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ înaintată de Maria Iachim împotriva Inspectoratului de Stat al Muncii și Societății cu Răspundere Limitată „Maol Investment” cu privire la anularea procesului-verbal nr. ISM-2019-PVA-19 privind cercetarea accidentului de muncă mortal din 12 martie 2019 și recunoașterea vinovăției societății în producerea accidentului de muncă din 31 ianuarie 2019 soldat cu decesul salariatului Iachim Ivan.

Totodată, instanța de apel, examinând apelul și recursul declarate de către Maria Iachim, s-a pronunțat asupra cerințelor formulate pe fond, inclusiv în privința încheierii din 21 aprilie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, prin care s-a declarat inadmisibilă cerința de anulare a procesului-verbal nr. ISM-2019-PVA-19 privind cercetarea accidentului de muncă mortal din 12 martie 2019 și recunoașterea vinovăției societății în producerea accidentului de muncă din 31 ianuarie 2019 soldat cu decesul salariatului Ivan Iachim, soluție ce nu și-a găsit reflectare în dispozitivul deciziei pronunțat la 01 decembrie 2021.

Prin urmare, instanța de apel a emis decizia suplimentară din 15 decembrie 2021 potrivit căreia a respins recursul depus de Maria Iachim împotriva încheierii din 21 aprilie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani prin care a fost declarat inadmisibilă acțiunea în partea pretențiilor înaintate de Maria Iachim cu privire la anularea procesului-verbal nr. ISM-2019-PVA-19 din 12 martie 2019 și recunoașterea vinovăției societății în producerea accidentului de muncă din 31 ianuarie 2019.

La 08 februarie 2022, Maria Iachim, reprezentată de avocatul Iulian Cașu a depus cerere de recurs împotriva deciziei suplimentare din 15 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea deciziei suplimentare a instanței de apel cu restituirea cauzei în instanța de apel într-un alt complet de judecată.

În motivarea recursului a exprimat dezacordul cu încheierea contestată, invocând că instanța de apel drept temei a reținut că prima instanța a invocat prevederile art. 207 alin. (2), lit. d) din Codul administrativ, care stipulează că, acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când acțiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 209 din Codul administrativ.

Astfel, menționează recurenta că, prima instanța a confundat procedurile, iar pe cale de consecință a aplicat eronat prevederile art. 258 alin. (3) din Codul administrativ deoarece procedura de contencios administrativ a fost inițiată după intrarea în vigoare a Codului administrativ. Or, în conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, aceasta lege organică a intrat în vigoare la data de 01 aprilie 2019, iar procedura de contencios administrativ a fost inițiată la data de 05 februarie 2020. Respectiv recurenta susține că procedura de contencios administrative nici nu putea fi inițiată înainte de intrarea în vigoare a Codului administrativ deoarece procesul-verbal cu privire la accidentul de muncă a fost recepționat de reclamant, prin intermediul avocatului abia la data de 15 aprilie 2019.

Respectiv recurenta notează că, sunt inaplicabile speței prevederile art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, iar prima instanța trebuia să aplice prevederile art. 209 alin. (2) din Codul administrativ, care stipulează că dacă informația cu privire la exercitarea căilor de atac nu se conține în actul administrativ individual sau în decizia cu privire la cererea prealabilă ori este indicată incorect, înaintarea acțiunii în contencios administrativ se admite în termen de un an de la comunicarea sau notificarea actului administrativ sau a deciziei cu privire la cererea prealabilă.

La 11 februarie 2022, Maria Iachim, reprezentată de avocatul Iulian Cașu a depus cerere de recurs suplimentară împotriva deciziei din 01 decembrie 2021 și a deciziei suplimentare din 15 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea integrală a deciziei și a deciziei suplimentare a instanței de apel cu emiterea unei noi decizii de admitere integrală a acțiunii.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Iar, conform art. 245 din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia suplimentară contestată la 15 decembrie 2021, în ședință publică. (f.d.179/181, Vol.II)

Decizia suplimentară din 15 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată avocatului Iulian Cașu, care acționează în interesele Mariei Iachim la 25 martie 2022, potrivit avizului de recepție anexat la materialele cauzei. (f.d.193, Vol.II)

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a depus recurs împotriva deciziei suplimentare din 15 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, în termenul prevăzut de art. 245 din Codul administrativ.

La 21 aprilie 2022, Curtea Supremă de Justiție, în scopul asigurării unui proces echitabil în ordine de recurs, a expediat pentru notificare în adresa intimaților Inspectoratul de Stat al Muncii și S.R.L. „Maol Investment”, copiile cererilor de recurs depuse de Maria Iachim, reprezentată de avocatul Iulian Cașu, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului. (f.d.204, Vol.II)

La 03 octombrie 2022, avocatul Vasile Josan, în interesele S.R.L. „Maol Investment”, a depus referință prin care a solicitat:

- să fie declarată ca fiind inadmisibilă cererea de recurs depusă de Maria Iachim în partea contestării cu recurs a deciziei instanței de apel prin care s-a menținut în mod irevocabil încheierea instanței de fond, prin care s-au declarat inadmisibile pretențiile ce vizează anularea parțială a procesului-verbal și recunoașterea vinovăției S.R.L. „Maol Investment” în survenirea accidentului de muncă.

- să fie declarată ca fiind inadmisibilă cererea de recurs depusă de către Maria Iachim împotriva deciziei din 01 decembrie 2021 și a deciziei suplimentare din 15 decembrie ale Curții de Apei Chișinău, pe motivul faptului că recursul nu prezintă o motivare suficientă și serioasă.

La 04 octombrie 2022, prin intermediul poștei electronice (f.d.48/49, Vol.III), Inspectoratul de Stat al Muncii a depus referință suplimentară prin care a solicitat respingerea recursurilor depuse de Maria Iachim, reprezentată de avocatul Iulian Cașu ca inadmisibile, vădit nefondate și lipsite de probațiune cu menținerea deciziei din 01 decembrie 2021 și a deciziei suplimentare din 15 decembrie 2021 ale Curții de Apel Chișinău, ca fiind perfect legale și întemeiate.

Efectuând controlul judiciar al deciziei suplimentare contestate prin prisma argumentelor expuse în recurs, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de Maria Iachim, reprezentată de avocatul Iulian Cașu urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Prin Legea nr.116 din data de 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova, care a intrat în vigoare la 01 aprilie 2019.

Conform art. 258 alin. (3) din Codul administrativ legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

În corespundere cu art.246 alin.(1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere.

Potrivit alin.(2) lit. a) din același articol, recursul se declară inadmisibil în special când decizia instanței de apel nu poate fi contestată cu recurs.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că recursul depus de către Maria Iachim, reprezentată de avocatul Iulian Cașu nu întrunește o condiție de fond, și anume decizia contestată fiind irevocabilă nu formează obiectul recursului potrivit capitolului V cartea a treia al Codului administrativ și prin urmare, acesta este inadmisibil în temeiul prevederilor art.246 alin.(2) lit. a) din Codul administrativ decizia instanței de apel nu poate fi contestată cu recurs.

Or, la caz Curtea de Apel Chișinău a examinat prezenta cauză de contencios administrativ ca instanță de recurs și nu ca instanță de apel, adică decizia enunțată, a cărei casare a fost solicitată în recursul vizat, a fost emisă în privința legalității încheierii din 21 aprilie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Din considerentele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Maria Iachim, reprezentată de avocatul Iulian Cașu împotriva deciziei suplimentare din 15 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

În conexiunea celor relatate, instanța de recurs constată că, susținerile recurente nu constituie temei de admitere a recursului, deoarece se combat cu cele invocate mai sus și se axează asupra circumstanțelor, care au fost constatate și elucidate pe deplin de către instanța de apel și prima instanță, având la bază cumulul de probe apreciate cu respectarea normelor de drept material și procedural.

Prin prisma jurisprudenței CEDO și anume cauza Rebai și alții contra Franței din 25 februarie 1995, nr.26561/1995, unde Curtea a menționat că art. 6 § 1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes, consideră necesar de a respinge și alte argumente invocate în recurs, cu atât mai mult, că acestea nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că decizia suplimentară din 15 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău este întemeiată și legală, iar criticile formulate în recurs sunt nejustificate, completul specializat lărgit pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ ajunge la concluzia de a declara

inadmisibil recursul depus de Maria Iachim, reprezentată de avocatul Iulian Cașu și a menține decizia suplimentară din 15 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu prevederile art. art. 246 alin.(2) lit. a), 258 alin. (3) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție din Codul administrativ

d e c i d e :

Se declară inadmisibil recursul depus de Maria Iachim, reprezentată de avocatul Iulian Cașu împotriva deciziei suplimentare din 15 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins recursul declarat de Maria Iachim împotriva încheierii din 21 aprilie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Aliona Miron

Ala Cobăneanu

Nicolae Craiu

Iurie Bejenaru